

MANTIQUIY TAFAKKURNI RIVOJLANTIRISH USULLARI

Asqarov Anvarjon Rahimjon o'g'li
Farg'ona davlat universiteti, o'qituvchi

Turdimatova Elnoz
Fardu psixologiya yo'nalishi 2-kurs magistranti

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada biz mantiqiy fikrlash qobiliyatingizni qanday yaxshilash bo'yicha maslahatlar bilan kuchliroq mutaxassis bo'lishingizga yordam berishining sabablarini o'rganamiz.

Kalit so'zlar: mantiqiy tafakkur, tanqidiy fikrlash, qobiliyat, tahlil, muammo va yechim.

KIRISH

Mantiqiy fikrlash – bu muammoli vaziyatni tahlil qilish va oqilona yechim topish harakati. Tanqidiy fikrlash singari, mantiqiy fikrlash muammoni ob'ektiv o'rganish uchun fikrlash qobiliyatlaridan foydalanishni talab qiladi, bu sizga qanday davom etish haqida oqilona xulosa chiqarish imkonini beradi. Mantiqiy tafakkurning tizimli rivojlanishi jarayonida mantiqiy muammolarni hal qilish orqali tafakkurning empirik bilish darajasidan ilmiy-nazariy darajasiga o'tishini ta'minlovchi shaxs ichidagi mexanizmlar alohida ahamiyatga ega: ob'ektlarning individual xususiyatlarini o'zlashtirish (tahlil, abstraksiya), umumlashtirish, og'zaki belgilash, muammoning echimini ishlab chiqish, ob'ektiv haqiqat bilan aloqalarni o'rnatish); predmet tuzilishiga kirib borish (butunning idrok etilayotgan qismlarini uyg'unlashtirish va geometrik shakllar yordamida predmetning yaxlit ko'rinishini shakllantirish orqali); ob'ektlarni vizual ravishda taklif qilingan belgilar asosida guruhlash mumkin.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Mantiqiy fikrlash qobiliyatlari muhim ahamiyat shundaki, u orqali siz muhim qarorlar qabul qilishda, muammolarni hal qilishda, ijodiy g'oyalarni ishlab chiqishda va yuksak maqsadlar qo'yishda ko'mak beradi - bularning barchasi shaxs rivojlanishi uchun zarurdir. Siz endigina ishga kirganmisiz yoki martabangizni oshirishni xohlaysizmi, har kuni mantiqiy fikrlash qobiliyatini talab qiladigan qiyinchiliklarga duch kelasiz. Mantiqiy fikrlash qobiliyatingiz qanchalik kuchli bo'lsa, o'zingizga va ish joyingizga foyda keltiradigan yechimlar va rejalarini shunchalik oson ishlab chiqishingiz mumkin bo'ladi.

Mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini qanday shakllantirish kerak.

Kundalik ishingizda mantiqiy fikrlashni kuchaytirishning ko'plab usullari mavjud. Mantiqiy fikrlash qobiliyatingizni rivojlantirish uchun bir necha usullarni ko'rib chiqishingiz mumkin:

1. Ijodiy hobbilarga vaqt ajrating.

Chizish, rasm chizish, yozish va musiqa ijro etish kabi ijodiy vositalar miyani rag'batlantirishi va mantiqiy fikrlashni rivojlantirishga yordam beradi. Ijodiy fikrlash muammoni hal qilish qobiliyatini tabiiy ravishda rivojlantiradi, bu esa ishdagi muammolarni yaxshiroq yechishga yordam beradi.

Masalan, yangi uskunani o'rganish chuqur o'ylash va diqqatni jamlashni talab qiladi. Ushbu jarayondan oladigan mantiqiy fikrlash qobiliyatlari ishingizga yanada sinchkovlik bilan yondashishga yordam beradi, ko'proq muammolarni moslashuvchanlik va osonlik bilan hal qilish qobiliyatingizni rivojlantiradi.

Bundan tashqari, ijodiy sevimli mashg'ulotlar stressni kamaytirishga yordam beradi. Stress darajangizni boshqarish mumkin bo'lganda, diqqatni jamlash va mantiqiy qarorlar qabul qilish osonroq bo'ladi. Siz stressni turli yo'llar bilan yengishingiz mumkin, ammo ijodiy fikringizni rivojlantirish ayniqsa samarali va shaxsiy va professional hayotingizni mustahkamlashi mumkin.

2. Savol berishni mashq qiling

Mantiqiy fikrlash qobiliyatingizni kuchaytirishning eng yaxshi usullaridan biri bu siz odatda haqiqat sifatida qabul qilgan narsalar haqida savollar berishdir. Muntazam ravishda savollar berish sizga vaziyatlarni to'liqroq ko'rishga yordam beradi, bu sizga ishdagi muammolarga mantiqiy va ijodiy yondashish imkonini beradi.

Savol berish, shuningdek, ko'pincha siz ilgari ko'rmagan mavzular haqida kashfiyotlarga olib kelishi mumkin, bu sizni yanada ko'proq o'rganishga undashi mumkin. Siz bu usulni har qanday joyda, ayniqsa ishda qo'llashingiz mumkin. Ish joyingizdagi sizga tanish bo'lmagan bo'limni ko'rib chiqing va uning maqsadini tushunishga yordam beradigan savollar ro'yxatini tuzing.

Misol uchun, agar siz savdo sohasida ishlasangiz va qidiruv tizimini optimallashtirish haqida ko'proq bilmoqchi bo'lsangiz, ushbu bo'limdagi kimdirdan ularning joriy loyihalari va jarayonlari haqida ko'proq ma'lumot olish uchun qisqa ma'lumot beruvchi suhbatni so'rashni o'ylab ko'ring. Bu ishdagi rolingiz haqida ko'proq tanqidiy fikr yuritishga yordam beradi, chunki bu jamoaga tegishli.

3. Boshqalar bilan muloqot qiling

Boshqalar bilan munosabatlarni o'rnatish sizning nuqtayi nazariningizni kengaytiradi va mantiqiy fikrlash qobiliyatingizni rivojlantirish uchun ko'proq imkoniyatlar beradi. Biror kishini yaxshiroq bilib, uning nuqtayi nazarini o'rgansangiz,

bu ishdagi muammolarga yangi va boshqacha tarzda yondashishingizga yordam beradi.

O‘zaro munosabatlarni o‘rnatishga vaqt sarflashning ko‘plab usullari mavjud: ikkalangiz yoqtiradigan mashg‘ulotda qatnashishdan tortib oddiygina tushlik qilish yoki muntazam ravishda birga qahva ichishgacha. Ishdagi muammolarni qanchalik mantiqiy hal qila olsangiz, martabangizda shunchalik osonlik bilan ko‘tarila olasiz.

4. Yangi mahoratni o‘rganing

Yangi ko‘nikmani o‘rganish mantiqiy ko‘nikmalaringizni keskinlashtirishga yordam beradi. Imkon qadar tez-tez o‘rganish imkoniyatidan foydalansangiz, o‘zingizning ishingizda bir xil fikrlash darajasini qo‘llashingiz mumkin.

Misol uchun, siz yangi kodlash tilini o‘rganishni boshlashga qaror qilishingiz mumkin, bu jarayon puxta o‘ylash va rejalashtirishni talab qiladi. Har kuni mashq qilish nafaqat ishdagi muammolarga o‘ylangan holda yondashishga yordam beradi, balki bu sizning martabangizni oshirishga yordam beradigan yangi mahoratni ham rivojlantiradi.

5. Qarorlaringiz natijasini oldindan bilishga harakat qiling

Mantiqiy fikrlash qobiliyatingizni kuchaytirish ustida ishlayotganingizda, qarorlaringiz kelajakda qanday ta‘sir qilishi mumkinligini ko‘rib chiqish foydali bo‘ladi. Qarorlaringiz natijalariga qanchalik yaqinroq e‘tibor qaratsangiz, jarayon shunchalik osonlashadi.

Ishdagi muammoga yechim topsangiz, oqibati qanday bo‘lishi mumkinligini o‘ylab ko‘ring. Oxir-oqibat, mantiqiy fikrlashning muhim jihati bo‘lgan qarorlaringizning bevosita va uzoq muddatli natijalari haqida o‘ylash osonroq bo‘ladi.

Mantiqiy ko‘nikmalar kundalik amaliyot bilan osongina mustahkamlanishi mumkin. Ushbu mashqlarni muntazam ravishda qo‘llaganingizda, siz tabiiy ravishda ishdagi kundalik qarorlarga yanada mantiqiy nuqtayi nazar bilan yondasha boshlaysiz.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI: (REFERENCES)

1. Rahimjon o‘g‘li, A. A. (2022). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA MANTIQUIY TAFAKKUR RIVOJLANISHINING IJTIMOIIY PSIXOLOGIK MEXANIZMLARI. SO‘NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI, 1(2), 116-119.
2. Asqarov Anvarjon Rahimjon o‘g‘li. (2022). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNING AQLIY TARAQQIYOTINING RIVOJLANISHIDA O‘YIN RIVOJLANTIRUVCHI FAOLIYAT SIFATIDA. Uzbek Scholar Journal, 5, 207–209.
3. Askarov, A. (2022). CREATIVE THINKING IN PRESCHOOL SOCIAL PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF DEVELOPMENT. Science and innovation, 1(B8), 87-91.

4. Asqarov, A. (2022). MAKTABGACHA YOSH DAVRDA KREATIV TAFAKKURNI RIVOJLANISHINING IJTIMOYIY PSIXOLOGIK ASPEKTLARI. Eurasian Journal of Academic Research, 2(6), 882-883.
5. O'G'Li, A. A. R. (2022). XOTIRANI RIVOJLANTIRISHNING O'ZIGA XOS USULLARI. Talqin va tadqiqotlar ilmiy-uslubiy jurnali, 1(6).
6. Rahimjon o'g'li, Asqarov Anvarjon. "MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA MANTIQUIY TAFAKKUR RIVOJLANISHINING IJTIMOYIY PSIXOLOGIK MEXANIZMLARI." SO'NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI 5.2 (2022): 116-119.
7. Rahimjon o'g'li, A. A., & Adxam o'g'li, X. A. (2023). INKLYUZIV TA'LIM OLAYOTGAN BOLALARNI TAFAKKUR SOHASINI O'RGANISH.
8. Xomidov , A. A. o'g'li, & Asqarov A. R. o. (2023). INKLYUZIV TA'LIM OLAYOTGAN BOLALARNI TAFAKKUR SOHASINI O'RGANISH. GOLDEN BRAIN, 1(11), 299–302.
9. Xomidov , A. A. o'g'li, & Asqarov A. R. o. (2023). INKLYUZIV TA'LIM OLAYOTGAN BOLALARNI TAFAKKUR SOHASINI O'RGANISH. GOLDEN BRAIN, 1(11), 299–302.
<https://researchedu.org/index.php/goldenbrain/article/view/3178>
10. Asqarov Anvarjon Rahimjon o'g'li, & Aminjonov Isomiddin Zaylobidin o'g'li. (2023). KICHIK MAKTAB YOSHIDAGI O'QUVCHILARDA O'Z-O'ZINI ANGLASHDA IJTIMOYILASHUVNI O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI. GOLDEN BRAIN, 1(12), 94–98.